13/02/2024

Φωτιστική ανάδειξη της Μονής Παναγίας Μαυριώτισσας στην Καστοριά

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Στη φωτιστική ανάδειξη του Καθολικού της Μονής Παναγίας Μαυριώτισσας, στην Καστοριά, ώστε να συνάδει με την αρχιτεκτονική ταυτότητα και τη λειτουργία του, ως θρησκευτικό μνημείο, προχωρεί το Υπουργείο Πολιτισμού. Η συντήρηση και των τοιχογραφιών της Ιεράς Μονής Παναγίας Μαυριώτισσας, με προϋπολογισμό 300.000 ευρώ, συμπεριλαμβάνεται στο έργο του ΥΠΠΟ «Πολιτιστική Εγνατία Οδός», ενταγμένο στο Ταμείο Ανάκαμψης.

Ολοκληρώθηκε, παράλληλα, η μελέτη αποκατάστασης και ανάδειξης του Μεντρεσέ, ώστε οι προτεινόμενες επεμβάσεις, επί του υφιστάμενου κελύφους, να επαναφέρουν το μνημείο στην αρχική του κατάσταση προς εξυπηρέτηση νέων χρήσεων. Απώτερος στόχος είναι η ανανέωση της λειτουργικότητάς του, ώστε μαζί με το Ιουστινιάνειο Διατείχισμα να καταστούν επισκέψιμα αποκτώντας νέα χρήση.

Εξωτερική όψη Καθολικού Ιεράς Μονής Παναγίας Μαυριώτισσας

Η Υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη, δήλωσε: *«Αποτελεί στρατηγικό μας στόχο η ενδυνάμωση του πολιτιστικού τουρισμού, μέσω του έργου των Πολιτιστικών Διαδρομών, που εκτελεί το Υπουργείο Πολιτισμού, αξιοποιώντας το χρηματοδοτικό εργαλείο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Η Καστοριά αποτελεί βασικό σταθμό στη διαδρομή "Πολιτιστική Εγνατία Οδός", στο πλαίσιο της οποίας υλοποιούνται έργα συνολικού προϋπολογισμού 8.900.000 ευρώ. Ο φωτισμός του Καθολικού της Μονής Παναγίας Μαυριώτισσας, του 11ου αιώνα και η συντήρηση των τοιχογραφιών της, με στόχο την προστασία και ανάδειξή τους, αποτελεί ένα από τα τρία στοχευμένα έργα, συνολικού προϋπολογισμού 2.100.000 ευρώ, στην Καστοριά. Με τα έργα αποκατάστασης του Τεμένους Κουρσούμ και του βυζαντινού ναού των Ταξιαρχών, που υλοποιούνται στο πλαίσιο της συγκεκριμένης Πολιτιστικής Διαδρομής, συμπληρώνονται όσα έργα έχουν ήδη ολοκληρωθεί ή έχουν ωριμάσει από το Υπουργείο Πολιτισμού. Η μελέτη του έργου της αποκατάστασης του Μεντρεσέ και του Ιουστινιάνειου Διατειχίσματος, εγκρίθηκε πρόσφατα από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο. Ο μνημειακός πλούτος της Καστοριάς και ευρύτερα της Δυτικής Μακεδονίας προστατεύεται και αναδεικνύεται με εμφανώς αναπτυξιακό πρόσημο για την τοπική κοινωνία και οικονομία, συμβάλλοντας αποφασιστικά στην ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, σε μια περιοχή που αποτελεί αναδυόμενο προορισμό».*

Καθολικό Ιεράς Μονής Παναγίας Μαυριώτισσας. Ιερό βήμα.

Το καθολικό της Μονής της Παναγίας Μαυριώτισσας, στο ανατολικό άκρο της χερσονήσου της Καστοριάς, σε απόσταση τεσσάρων χιλιομέτρων από την πόλη, κτίστηκε τον 11ο αιώνα. Είναι μονόχωρος ξυλόστεγος ναός, που καταλήγει στην ανατολική πλευρά του σε ημικυκλική, βαθμιδωτή κόγχη, ενώ στη δυτική πλευρά του διαμορφώνεται ευρύχωρος νάρθηκας. Στο νότιο τοίχο του προσαρμόστηκε το 16ο αιώνα το παρεκκλήσι του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου. Οι τοιχογραφίες, εξαιρετικής τέχνης και αισθητικής, χρονολογούνται στο τέλος του 12ου- αρχές του 13ου αιώνα, ενώ ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι τοιχογραφίες που βρίσκονται στο εξωτερικό τμήμα της νότιας όψης του μνημείου, οι οποίες χρονολογούνται περί το 1260 μ.Χ.

Στη Μονή της Παναγίας της Μαυριώτισσας, η μελέτη φωτισμού εκπονήθηκε βάσει των ακόλουθων παραμέτρων: Τη χρήση φωτιστικών σωμάτων που να εξυπηρετούν την αισθητική ανάδειξη του μνημείου, την οπτική λειτουργία και την οπτική άνεση χωρίς θάμβωση, την ευκολία εγκατάστασης και συντήρησης, την εξοικονόμηση ενέργειας με φωτιστικά σώματα και λαμπτήρες τελευταίας τεχνολογίας. Οι ανάγκες φωτισμού του έργου είναι ο εσωτερικός και εξωτερικός φωτισμός ανάδειξης του καθολικού της μονής και ο λειτουργικός φωτισμός του καθολικού για την πραγματοποίηση εκκλησιαστικών λειτουργιών. Ο προβλεπόμενος φωτισμός προσδίδει ευελιξία, παρέχοντας τη δυνατότητα συνδυασμών που θα εξυπηρετούν διαφορετικές, κατά περίπτωση, ανάγκες και συνολικά, πρόκειται για μία λιτή

προσέγγιση ανάδειξης του μνημείου και των τοιχογραφιών του, που συνάδει τόσο με την αρχιτεκτονική του ταυτότητα όσο και με τη χρήση του ως θρησκευτικό κτήριο. Όσον αφορά στον εσωτερικό χώρο του καθολικού, εκτός από τις τοιχογραφίες, συμπληρωματικά στοιχεία ανάδειξης αποτελούν το ξυλόγλυπτο περίτεχνο τέμπλο, το Ιερό και η Αγία Τράπεζα. Ο εξωτερικός φωτισμός έχει στόχο την ανάδειξη των τοιχογραφιών που βρίσκονται στην όψη της κεντρικής εισόδου και θα ρυθμίζεται βάσει των εκάστοτε εποχικών και καιρικών αναγκών.

Φωτορεαλιστική απεικόνιση φωτισμού κυρίως ναού